

Universitätsbibliothek Paderborn

Homo Christianus In Sua Lege Institutus. Sive Discursus Morales

Quibus Totum Hominis Christiani Officium Explicatur; Quidque is fugere,
quid agere debeat, quam exactissimè traditur

Segneri, Paolo

Augustæ Vindelicorum, Anno M.DCCXII.

VD18 90637038

Celsissimo Ac Reverendissimo S. R. I. Principi Ac Domino, Domino
Marquardo Rudolpho Episcopo Constantiensi Domino Augiae Majoris Et
Oeningae &c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51633](#)

C E L S I S S I M O A C R E V E R E N D I S S I M O
S. R. I. P R I N C I P I
AC
DOMINO, DOMINO
M A R Q U A R D O
R U D O L P H O
E P I S C O P O
C O N S T A N T I E N S I
DOMINO AUGIÆ MAJORIS
ET OENINGÆ &c.

*Celsissime, Reverendissime Princeps ac Domine,
Domine Clementissime.*

Ex quo primūm negotiationem librariam ag-
gressus sum, id mihi semper animo propositū fuit,
ne res singulari Dei munere mortalium Reipublicæ
concessa, qualem esse artem Typographicā nemo
sapient dubitaverit, meo vitio cuiquam obesset: id certò
futurum erat, si libri æternis tenebris dignissimi, meorum ty-
porum maleficio, potius, quam beneficio, lucem aspicerent.
Quam tamen nocentissimam artem multi, prō dolor! facti-
tant, & lucrum ex aliorum pernitie, & sempiterna quidem,
iniquissimum utique, venantur. Tantam impietatem, & sa-

a 2

crile-

E P I S T O L A

crilegam nundinationem, quantum par est, perosus, in id magnis conatibus incubui, ut nihil mea ex officina unquam prodiret, nisi quod esset honestissimum; nihil inquam, nisi quod aut puræ castæque Musæ elucubrâssent, aut quod ad ipsum DEUM, finemque ultimum, libenter ab unica sua felicitate ceteroquin deviaturas Mortalium mentes, rectissimâ deduceret; & jucundissimis simul, ac innocentissimis illecebris ad omnem virtutem, ac vitæ sanctimoniam pelliceret.

Neque verò à scopo me aberrâsse existimo: cùm meis typis plures jam decades, & tantum non centuriae, librorum excusæ, sinceræ utilitatis, non tantum nostræ Germanicæ, sed alijs quoque Nationibus, quas Latinæ idiomatis peritia pulcherrimo quodam foedere jungit, attulerint. Ex omni autem, magnorum etiam voluminum, numero, nescio, an ex ulla à multo tempore plus in Rempublicâ Christianam redundârit emolumenti, quam ex ijs, quos Italico Idiomate vir Eruditione, Sacrâ Eloquentiâ, & juvandarum Animarum ardentissimo studio, multis Principibus, & illi maximè, qui hodie Universam Ecclesiam sapientissimè, sanctissimèq; moderatur, Principum Principi carissimus, vulgavit; & quos vel nostro, vel latino sermone loquentes, alij boni communis studiosi, reddidere. Horum ego cùm plures antehac edidissem, plurimâlq; ac maximas eorum lectitatione utilitates allatas abunde cognovissem, ad hunc quoque, qui præ manibus est, cum Germanis nostris, aliisque latine scientibus comunicandum, animum adjevi; & tandem, quæ DEI Bonitas est, etsi non absque maximis meis laboribus & molestijs, quæ inter conandum (mali utique

Dæmonis

N V N C V P A T O R I A.

Dæmonis invidiâ) aliæ ex alijs identidem nascebantur , asse-
cutus sum.

Hoc autem quid libri sit, quantum ex eo utilitatis in publi-
cum emanaturum videatur, non alio quām tuo, Princeps Sa-
pientissime, calculo, an verius Oraculo? affirmandum mihi
judico. Eum enim Reverendissima Celsitudo Tua frequenti,
iteratâque lectione sibi fecit planè familiarem; neque tot in-
ter, non de Diœcesi tantum amplissimâ, & inter omnes Euro-
pæas, quod quidem ego sciam, vastissimâ, curas; sed inter gra-
vissimas etiam, quas tempora nostra planè misera, & tot an-
norum atroci bello invectæ calamitates postulant, solicitudi-
nes, alienum à se duxit, hunc, blandiri nescium, et si Authoris
sui tantum linguâ loqui doctum, crebrò audire monitorem.
Quæ quidem res an in majorem tanti Principis, an verò Au-
thoris co[m]endationem, ac laudem cedat, non facile dixerim;
cedit certè in maximâ utriusque Principis quidem, quia quis
quis tantâ rerum agendarum mole obrui se non patitur, quo
minus sibi quoque vacet, & ijs, quæ meliorem reddere ipsūm-
met possint, constantem det operam, næ illum & absolutæ
omnibus numeris virtutis ac sanctimoniac, &, quod virtute
Principum, siquâ realiâ, maximè nititur, boni communis o-
portet esse studiosissimum. Hæc autem est brevis quidem,
sed clarissima laudum in Principe omnium atque encomio-
rum synopsis. Talis enim qui sit, non potest profectò non
esse optimus: siquidem tam bonus quisque est, quantum esse
conatur; nec tam refugæ, & amari perofæ virtutes sunt, ut ter-
gum obvertant amplexum paranti: cùm ergo, qui ita nego-

E P I S T O L A

tijs se gravissimis commodat, ut sui nunquam sit immemor,
haud dubiè conetur esse optimus, talis quoque sit necesse est.
Authoris porrò, & libri laus utique summa est, à Sapientissi-
mo Principe, imò Principe Sapientum, ex innumeris & præ-
stantissimis ita deligi, ut unus ipse potissimum audiatur, unus
propè ipse in manibus, & oculis habeatur,

Hæc verò cùm ita sint, neque Tibi, Celsissime & Reveren-
dissime Princeps, nec cuiquam alteri mirum videri poterit,
quod Tuæ potissimum in fronte libri hujus spectentur Insignia
(quæ cognomines Celsitudini Tuæ Reverendissimæ Hero-
es stipant, hinc S. MARQUARDUS Episcopus Martyr, inde
Rudolphus I. Imperator Augustissimus) Tuum legatur no-
men, Tibi, verbo, sacrum dicatumque librum ipsum ignotus
ego velim. Cui enim potius offerantur dona, quām cui certò
videantur placitura? cui libri, nisi illi, qui unicè desideret, eos à
quamplurimis volvi, revolvīq; , & quem prior ipse invenerit,
cum alijs quoq; communem fieri thesaurum? Eo certè ex bo-
norum gernere libri sunt, quæ cùm evadunt plurimorum, ita
tamen locupletant singulos, ut nihil cuiquam ex aliorum
comunione decedat. Invidus omnino foret, & boni communis
osor acerius, qui non, ne ipse privetur, sed ut alij careant,
magni boni notitiam privatam vellet esse, non publicam. HOC
à vitio, tam turpi, tamque indigno, cùm Reverendissima Cel-
situdo tua absit longissimè; cùmq; ipsa nihil cupiat ardentius,
quām ut qui sibi Pastor i crediti sunt, pinguissimis pabulis pa-
scantur, & pascant; utriq; autem huic fini liber iste, si quis ali-
us, aptissimè serviat; nihil etiā desiderabit vehementius, quām

ut

NUNCUPATORIA.

ut illo, tum alij innumeri, tum iij præcipue, qui maximo numero per latissimè porrectam Dioecesin animas pascendi curam suscepere, sic utantur, sic fruantur, ut inde plurimum utilitatis in oves omnes dimanet. Quod cùm ad hanc diem, ob ignorantum plerisque idioma non licuerit, ut æquissimis tanti Principis votis obsecundaret, latinè loqui didicit, sícque omnium oculis ejus velut manibus offerri gestit.

Sic scribebam, cùm primùm Liber iste novo suo habitu in lucem prodiret. Non fefellit me spes, sed tanti Principis encomio commendatus, & suâ ipse præstantiâ non invitus, brevi temporis spatio à tam multis expetitus, fructu tam multiplici, in Sacris maximè Asceterijs, lectus est, ut, ne communi bono deesset, denuo illum prælo subjicere coactus sim; in hoc tamen sibi dissimilem, quòd nunc non paucis mendis sublatis reetiùs pluribus locis loqui didicerit. Nolebat autem is etiam hoc sub schemate in alias priùs venire manus, quàm in illas, à quibus tantum antea pretij & æstimationis illi accesserat: non dubia spe, se nunc quoque tanti Principis oculis non displiceturum; & si his placuisset, satis istâ suâ sorte compluribus alijs fore commendandum.

Ita explicatis libri hujus Reverendissimæ Celsitudini Tuæ etiam altera hac vice, nuncupandi causis, nolo deinceps laudibus ejus commemorandis esse molestus. Eorum, Princeps Clementissime, es paucorum è numero, qui malunt facere laudanda, quàm, quæ fecerint, audire, aut legere laudata. Satis est, quòd Tuam illam Sapientiam, rerum agendarum summam peritiam, in providendo solertiam, in administrando indu-

EPISTOLA NUNCUPATORIA.

stria, omnibus, nullâ suarum utilitatum ratione habitâ, com-
modandi perpetuum studium, in egenos beneficentiam, in
DEUM pietatem, honorisque Ejus promovendi ardentissi-
mam voluntatem, verbo, decora omnia, quæ Ordinis Eccle-
siastici Principem ornant, non Dioecesis magis tibi carissima,
quàm tota Germania, totum Imperium, & quos nunc cum
Imperio arctissima connectunt foedera, ament, venerentur,
admirentur. Ego tandem aliud pro me nihil opto, quàm ut
talis tantusque Princeps juvet conatus, faveat studijs, probet
industriam meam, qui suas tantum res agentium, suæ studen-
tium, quieti exodus vilitatem atque ignaviam, id quibus pos-
sum modis curo, ut typorum meorum beneficio in Germa-
niam, quin in orbem universum, ex libris pulcherrimis in lu-
cem datis, utilitates & commoda redundant infinita: quæ si
me sors beat, profitebor æternum

Reverendissimæ Celsitudinis Tuæ
Honori ac Nomini

Clientem & Servum postremum, addictissimumq;

Joannem Casparum Bencard.